

Pérez Andújar i els trets al peu d'alguns «indepes»

«L'independentisme necessita sumar partidaris i això no s'aconseguirà confrontant-se a nivell simbòlic i polític amb l'univers dels "comuns"»

Els darrers dies s'ha generat certa polèmica a les xarxes socials arran de la tria de l'escriptor Javier Pérez Andújar com a pregoner de la Mercè 2016. La participació de Pérez Andújar ha estat considerada per alguns independentistes com una provocació per part d'Ada Colau i els "comuns". El motiu és que l'escriptor s'ha mostrat molt crític amb el procés sobiranista. Sobretot se li han fet dos retrets: que en un article a *El País* titllés les manifestacions de la Diada de ?parc temàtic?

(http://ccaa.elpais.com/ccaa/2014/09/11/catalunya/1410464415_800460.html) i que en un altre text al mateix diari comparés l'actitud bel·ligerant d'alguns independentistes -segons deia ell mateix, ?una petita part?- amb el règim dels aiatol·làs

(http://elpais.com/elpais/2015/05/15/opinion/1431697452_055394.html) . Per tot plegat, algunes entitats i empreses independentistes han impulsat un pregó alternatiu al d'Andújar, que protagonitzarà l'actor Toni Albà parodiant a Felip V (<https://dades.naciodigital.cat/redaccio/arxius/documents/1473778028Ndpregalalternatiu.pdf>) .

La llibertat d'expressió és un bé que cal protegir per sobre de poques consideracions. En aquest sentit, tant Toni Albà com els impulsors del pregó alternatiu i les persones que prendran part activa de l'acte de tenen tot el dret de fer allò que creguin més adient per expressar les seves opinions. Més enllà d'això, però, el que els independentistes haurien de preguntar-se és si l'estratègia de boicotejar el pregó -encara que pugui ser, com ja hem dit, una acció del tot lícita-beneficia la seva causa, o si per contra és poc més que un tret al peu als seus interessos.

Pérez Andújar no és independentista i ha escrit articles molt durs contra el procés sobiranista. Però no és ni un representant de l'espanyolisme més recalcitrant, ni un unionista contrari al dret a decidir. Per entendre el seu pensament, més enllà de repetir fins a la sacietat dues frases tretes de context, els "indepes" farien bé de llegir aquesta entrevista que li va fer Toni Trobat a *Crític* fa uns mesos (<http://www.elcritic.cat/entrevistes/javier-perez-andujar-detesto-aquesta-dicotomia-entre-classe-obrera-castellanoparlant-bona-i-burguesia-catalanista-dolenta-4010>) , on s'expressa així: ?Jo no deslegitimo l'aspiració de ningú a fundar el seu propi Estat. Allò que sí em sembla delirant és pensar-se que muntaràs un Estat que serà l'hòstia! (...) Jo això de la independència ho veig més probable que possible. Ho volen intentar, hi ha gent honesta que s'ho creu de veritat?. Trobat li pregunta si és compatible sentir-se espanyol i ser ciutadà d'una República catalana independent. I Andújar respon: ?És clar. A mi em van programar per ser espanyol, però això no vol dir que la resta de la humanitat no s'hi senti i tingui dret a crear l'ens estatal que vulgui. Jo puc parlar del que sóc, però no ho imposaré a ningú?.

Els raonaments de Pérez Andújar no semblen precisament els d'un seguidor d'Albert Rivera o el ministre Fernández Díaz. De fet, en la mateixa entrevista, en que també carrega contra el Foro Babel, Andújar afirma sentir simpatia tant per Barcelona en Comú com per la CUP. Per tot plegat, és lícit preguntar-se si rere la campanya contra l'escriptor no s'hi amaga en realitat un altre objectiu: desgastar políticament Barcelona en Comú i Ada Colau. No cal dir que aquest és també un objectiu polític ben legítim en termes de política partidista. Passa, però, que el que realment hi ha en joc és -en teoria- molt més important que una pugna entre partits. L'independentisme es troba en un moment en què necessita sumar partidaris. I això no s'aconsegueix confrontant-se a nivell simbòlic i polític amb l'univers dels "comuns". Només cal llegir les enquestes del CEO: el 42% dels qui tenien la intenció de votar En Comú Podem el 26-J estarien a favor del "sí" a la independència en una consulta.

Si del que es tracta és d'eixamplar la base social dels partidaris de l'estat català no sembla gaire lògic que alguns independentistes centrin la seva activitat política en carregar contra els Comuns. Potser caldria fer el contrari: tendir-hi ponts, sense renunciar a la discrepància legítima i emprant sempre que calgui la crítica raonada. Els "indepes" haurien de preguntar-se què els convé més: uns "comuns" pròxims, que participin als actes de la Diada, oberts a aliances per traçar majories compartides... O uns Comuns refractaris a la independència i tancats en banda. Això darrer pot ser molt útil a l'antiga Convergència, bàsicament per blindar la possibilitat -cal dir-ho: avui per avui remota- que ERC i la CUP tinguin temptacions d'articular un dia una majoria de govern amb els "comuns" que pugui desplaçar el nou Partit Demòcrata de la Generalitat. El que passa, però, és que al mateix temps és una estratègia letal pel sobiranisme, perquè el fa més petit i menys influent.

Les actituds agressives i hiperventilades contra Pérez Andújar no representen al global de l'independentisme, sinó a una petita part. Però l'independentisme seriós faria bé de no avalar ni per activa ni per passiva a aquesta mena d'estratègies de tret al peu, perquè la metralla pot acabar esquitxant tothom. Al final pot passar que no només l'independentisme no aconsegueixi sumar partidaris i complicitats, sinó que els més crítics amb els "comuns" acabin aconseguint l'objectiu contrari del que persegueixen: reforçar políticament Ada Colau. Una cosa semblant va passar amb la campanya de les municipals, en què l'entorn de Trias va atacar l'alcaldesa de forma molt dura i va acabar consolidant els "comuns" com el rival a batre. El resultat és conegut.

Tarradellas deia que en política es pot fer qualsevol cosa menys el ridícul. Tots plegats faríem bé d'aplicar-nos l'exemple.